

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/33/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318201707
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6318201707.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivce Hanuskovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti O. V., nar. XX. XX. XXXX a N. V., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom B. K. G., deti navrhovateľky S. V., rod. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX, zastúpenej Z. N. V., M., M. H. v G., J. M. R. I. XX/XX a odporcu K. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XXX, zastúpeného Z. O. Z., M., M. H. v G. G., E., o úpravu rodičovských práv a povinností v konaní o rozvod manželstva, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 8P/139/2018-234 zo dňa 25. 04. 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti otca prispievať na výživu maloletého O. XXX,- € mesačne a na výživu maloletého N. XXX,- € mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.
- II. Vo zvyšku **z o s t á v a** rozsudok nedotknutý.
- III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo navrhovateľky S. V., rod. K., nar. XX. XX. XXXX a odporcu K. V., nar. XX. XX. XXXX, uzavreté XX. XX. XXXX a zapísané v knihe manželstiev S. úradu G. vo zv. XX, ročník XXXX na strane XXX pod por. č. XX (I. výrok). Na čas po rozvode zveril maloleté deti V. O., nar. XX. XX. XXXX a N., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matke (II. výrok) a otcovi uložil povinnosť od právoplatnosti rozsudku prispievať na výživu maloletého O. sumou XXX,- € mesačne a na výživu maloletého N. sumou XXX,- € mesačne, vždy do 15 dňa každého mesiaca vopred k rukám matky (III. výrok). Styk otca s maloletými deťmi ponechal na dohodu rodičov (IV. výrok).

2. Súd prvej inštancie konal o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, ktorý podala navrhovateľka S. V., rod. K.. Proti výrokom o rozvode manželstva a zverení maloletých detí na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky nebolo podané odvolanie. Navrhovateľka uviedla, že aj v minulosti obaja synovia hrávali hokej, každý deň mávali tréningy, víkendy s nimi trávila na hokejových turnajoch. Ak jej zostal čas, učila synov lyžovať, plávať bicyklovať. Starší syn je integrovaný, dyslektik a dysgrafik, učenie s ním bolo niekoľkohodinové. Popri deťoch sa starala o dom a záhradu. Po manželovej nehode na motorke ho každý druhý deň navštevovala v nemocnici po dobu X mesiacov, nosila mu domácu stravu. Aj doma si jeho stav vyžadoval mimoriadnu starostlivosť. V tom období navrhovateľke pomáhali rodičia, ktorí však krátko po sebe zomreli. Otec maloletých detí sa od rána do večera zaoberal budovaním firmy. Navrhovateľka svoj pracovný čas prispôsobila deťom. Manžel trávil voľný čas bez nich, lebo má iný hodnotový rebríček. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že od

XX. XX. XXXX s manželom spoločne nehospodária, hoci bývajú vo svojom rodinnom dome. Odporca s rozvodom súhlasil, uviedol, že má vážnu známosť. Keďže navrhovateľka je spoluvlastníčkou rodinného domu, mala by sa podieľať na výdavkoch. On je schopný prispievať na výživu maloletých detí maximálne XXX,- € mesačne.

3. Manželstvo navrhovateľky a odporcu bolo uzavreté XX. XX. XXXX po sedemročnom spolužití. Počas manželstva sa narodili dvaja synovia. Navrhovateľka má s manželom v bezpodielovom spoluvlastníctve zariadený rodinný dom s pozemkom, v ktorom obaja aj s maloletými deťmi žijú. Spoločne nehospodária. Obaja rodičia sú samostatne zárobkovo činné osoby. Obaja sa podieľali na splácaní hypotéky. Navrhovateľka si urobila rekvalifikačný kurz, má živnosť, ako kaderníčka podnikala piaty rok. Za rok 2018 mala príjem X.XXX,XX € a výdavky X.XXX,XX €, poberala prídavky na deti. Odporca podniká ako živnostník v stavebníctve. V roku 2018 mal príjmy XXX.XXX,XX €, výdavky XXX.XXX,XX €. Vlastní motorové vozidlá K., ev. č. G P. O., ev. č. G a na leasing Y. E., ev. č. G ďalej vlastní štvorkolku G. Q. S.. Spláca spotrebiteľský úver, ktorý si zobral na štvorkolku a na financovanie technológie omietacieho stroja. Dňa XX. XX. XXXX bol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ako následok jeho nehody na motocykli.

4. Maloletý O. mal XX rokov, navštevoval X. V. N. Q. v X., je vysoký, meria XXX cm. V škole sa nestravoval. Do školy chodil autobusom. Maloletý N.I mal X rokov, navštevoval X. ročník L. I. na K. W. v G.. Do školy aj zo školy ho vozila navrhovateľka, stravuje sa v školskej jedálni a navštevuje školskú družinu. Maloletý hrá floorbal a hokej za E. H. G., s čím bol spojený ročný poplatok XXX,- €, pričom mu treba kupovať výstroj.

5. Okresný súd zistil, že vzťahy medzi navrhovateľkou a odporcom sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, manželstvo neplní svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie spolužitia. Príčinou rozpadu manželstva bola rozdielnosť pováh, názorov, životných postojov. Keďže z manželstva pochádzajú maloleté deti, na čas po rozvode upravil výkon rodičovských práv a povinností tak, že deti zveril do osobnej starostlivosti matky, s čím súhlasil aj otec maloletých detí, ktorému súd určil platiť výživné na staršieho syna v sume XXX,- € a na mladšieho syna sumu XXX,- € mesačne. Pri určení výživného vychádzal z odôvodnených potrieb detí ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov rodičov. Otec maloletých detí bol vždy doteraz schopní zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov aj na veci, ktoré nesúviseli s podnikaním a rodinou, ako osobný automobil, štvorkolka, motocykel G. XXXX A... V priebehu konania tvrdil, že má nedostatok finančných prostriedkov, ale súčasne uzavrel zmluvu o spotrebnom úvere na financovanie úžitkového automobilu P. O. S. a mesačne uhrádzal splátky leasingu pre P. X. a Y. X. spolu v sume X.XXX,XX €, čo je dva a polkrát viac, ako u bolo súdom určené výživné na maloleté deti. Keďže rodičia dospeli k vzájomnej dohode o tom, že otec sa bude naďalej sýkať s maloletými synmi a žili v jednom rodinnom dome, súd o úprave styku otca s maloletými deťmi nerozhodoval a ponechal to na dohodu oboch rodičov.

6. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 23, § 24, § 25 ods. 1, § 62, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal v zmysle § 52 CMP.

7.1. Proti rozsudku vo výroku o výživnom podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie otec maloletých detí. Namietal, že určené výživné je neprimerané vzhľadom na preukázané príjmy otca, ktorí ako samostatne zárobkovo činná osoba dosiahol v roku XXXX zisk pred zdanením XX.XXX,- € a v roku XXXX X.XXX,XX €. Okrem príjmu z podnikania má priznaný invalidný dôchodok vo výške XXX,- € mesačne a jeho mesačný príjem bol v roku XXXX okolo sumy X.XXX,- € a v roku XXXX v sume XXX,- €. Výživné určené otcovi spolu v sume XXX,- € predstavuje XX,XX % z celkového príjmu otca, čo mu znemožňuje realizáciu jeho základných životných potrieb. Nebude schopný pokryť pravidelné splátky hypotéky, za energie, stravu, pričom za lieky a zdravotné pomôcky sú jeho náklady v sume minimálne XXX,- € mesačne. Otec v dôsledku ním nezavinenej dopravnej nehody strávil viac ako jeden rok na lôžku a ďalší rok absolvoval doliečovací proces, má trvalé následky, hrozí mu amputácia dolnej končatiny, ktorá by mu znemožnila podnikanie a prácu, ktorú vykonával. Za nepochopiteľnú považuje úvahu súdu, že bol vždy schopný zabezpečiť si dostatok finančných prostriedkov jednak na fungovanie rodiny, ale najmä na svoje podnikanie a tiež na zabezpečenie vecí, ktoré nesúviseli s podnikaním. Otec si nezabezpečoval finančné prostriedky na podnikanie, ale práve podnikanie mu zabezpečovalo finančné prostriedky pre potreby rodiny a seba samého. Aj štvorkolka slúži na dopravu materiálu na ťažko prístupné stavby. X. zmluvu na dodávku P. O. S. uzavrel v dôsledku toho, že predošlé vozidlo, používané pri podnikaní je nepojazdné.

Ďalšia štvorkolka bola odpredaná pred štyrmi rokmi a motocykel G. bol zničený pri dopravnej nehode. Okresnému súdu vytýkal, že zamenil obchodný majetok určený na podnikanie s osobným majetkom a majetkom, ktorý bol dávno odpredaný. Motorové vozidlá a stroje sú nevyhnuté na podnikanie, keď otec už nemôže fyzicky pracovať, ale podniká výlučne sprostredkovaním obchodu, prác a služieb. Považuje za neprípustné, že pri výške výživného súd argumentoval leasingovými splátkami vecí, ktoré produkujú podnikateľský príjem rodiča a že si tieto výdavky má znížiť, aby mohol platiť neprimerane vysoké výživné. Otec nebude schopný ďalej podnikáť a jeho jediným príjmom bude invalidný dôchodok. Matka bude musieť kompenzovať úbytok finančných prostriedkov, o ktoré sa nemusela predtým starať a výživným na maloleté deti si chcela výrazne vylepšiť vlastnú situáciu. Z uvedených dôvodov navrhol rozhodnutie okresného súdu vo výroku o výživnom zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť tak, že otec bude povinný prispievať na výživu maloletého O. v sume XXX,- € mesačne a na maloletého N. v sume XXX,- € mesačne vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca k rukám matky alebo na jej bankový účet.

7.2. V replike na vyjadrenie matky k odvolaniu otec zopakoval, že už nie je schopný vykonávať fyzickú prácu a svoje podnikanie zameral na obchodnú a dodávateľskú činnosť, čo samo osebe viedlo k vysokým číslam na strane príjmov ako i výdavkov. Okresný súd podrobne zisťoval pomery na strane otca. Hrubý nepomer medzi príjmami oboch rodičov je zjavný len pri porovnaní obratu z podnikania každého z rodičov, ale zisk, čistý príjem je u oboch rodičov porovnateľný, čo súd v prípade matky akceptoval, ale u otca poukázal na vlastníctvo omietacích strojov a splátky leasingov. Súd mal vedomosť, že motorové vozidlo K., ktoré pripočítal otcovi, bez obmedzení používa matka pre potreby svoje aj detí.

8. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu vyplýva, že otec dosiahol príjmy z podnikania v roku XXXX v sume XXX.XXX,- € a výdavky XXX.XXX,- €, v roku XXXX príjmy XXX.XXX,- € a výdavky XXX.XXX,- €, v roku XXXX mal príjmy XXX.XXX,- € a výdavky XXX.XXX,- €, v roku XXXX príjmy XXX.XXX,- € a výdavky XXX.XXX,- €. Vyššiu výšku výživného u otca odôvodňujú jeho príjmy, nie zisk, vyplývajúce z daňových priznaní a jeho majetkové pomery, a ďalej zistený hrubý a výrazný nepomer príjmov matky a otca a skutočnosť, že matka sa stará osobne o maloleté deti. Výživné je prednostnou pohľadávkou. Výživným bolo zohľadnené právo detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Otec matku krivo a hypoteticky obviňuje, že si „chce výrazne vylepšiť vlastnú situáciu,“ ale súčasne sám vyjadril subjektívny motív nespokojnosti slovami: „... a nie jedného z rodičov zaťažovať natoľko, že aby nebol schopný udržať si ani životný štandard“.

9. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že určená výška výživného zodpovedá potrebám maloletých detí a možnostiam oboch rodičov.

10. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj obsah súdneho spisu v zmysle § 62, § 65 - § 67 CMP a zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne a správne a zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a svoje úvahy a rozhodnutie náležite a v potrebnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd na dôvody uvedené v rozhodnutí okresného súdu poukazuje a stotožňuje sa s nimi v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj obsah súdneho spisu a zistil, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý okresný súd správne právne posúdil a v potrebnom rozsahu odôvodnil.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 62 ods. 1 zák. č.36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods.2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj

ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Otec v odvolaní spochybňoval správnosť zistenia jeho príjmu, osobných a majetkových pomerov, z ktorých súd pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal. Tvrdil, že nebude schopný ďalej podnikáť a jeho jediným príjmom zostane invalidný dôchodok. K tomu odvolací súd uvádza, že rozhodnutie o výživnom vychádza zo stavu zisteného v čase jeho vyhlásenia, kedy otec naďalej podniká, platí lízingové splátky, vlastní a užíva majetok na účely podnikania a vytvárania zisku. Preto je na mieste aj porovnanie niektorých pravidelných (leasingových) výdavkov na podnikanie s určenou sumou výživného, ktoré má prednosť. Argumentácia otca, ktorý poukázal na vykázaný čistý zisk a invalidný dôchodok sama osebe nebola spôsobilá určiť výživné, ktoré navrhoval otec spolu v sume XXX,- €. Okresný súd správne vychádzal z toho, že dôsledky úrazu po dopravnej nehode a súčasný zdravotný stav otca nemali výraznejší vplyv na jeho podnikanie, čomu nasvedčuje stabilný a zvyšujúci sa objem v peňažnom vyjadrení obrátu (príjmov a výdavkov) z podnikania, ktoré uvádza vo svojich daňových výkazoch, ako aj nákup strojov a dopravných prostriedkov určených na podnikanie a vytváranie zisku. Aj keď v dôsledku úrazu po dopravnej nehode otec musel prehodnotiť svoje voľnočasové aktivity, invalidita otcovi zjavne neovplyvnila jeho životnú úroveň, v tom smere otec ani vecne neargumentoval.

13. Odvolací súd považuje určené výživné v sume XXX,- € mesačne na staršieho syna, ktorý je blízko veku plnoletosti za primerané, zodpovedajúce jeho potrebám. Tak isto výživné na mladšie dieťa, ktoré je vo veku, kedy navštevuje prvý stupeň základnej školy, zodpovedá preukázaným mimoškolským aktivitám dieťaťa a príjmovým a majetkovým pomerom otca.

14. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie vo výroku o výživnom je preto vecne správne a krajský súd ako súd odvolací ho potvrdil. Rozsudok okresného súdu vo výroku o rozvode manželstva, o zverení maloletého do starostlivosti matky a o úprave styku otca s maloletými deťmi ponechaný na dohodu rodičov, zostáva týmto rozhodnutím nedotknutý.

15. Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000 €, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a

odovzdať ho tomu, komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).